

4. Tájrendezési javaslat

4.1 Táji adottságok

Ostffyasszonyfa a kemenesi Cser és a Rába-folyó, Lánka-patak völgyének találkozásánál fekszik. A Rába mentén, a töltés lábáig egy szűk, (0-400 m) ártéri erdővel, rétekkel tarkított sávban természetközeli állapot maradt fenn. A Lánka-patak alsó szakaszának környezete, az ú.n. Kádárok egy szépen fennmaradt legelő, itt található az egykori Csonkavár helyét mutató halmok is. A Lánka az utóbbi években, évtizedekben a falu határában már csak időszakosan szállít vizet. Az egykori mederszakaszokat – a falu melletti szabályozott szakasz kivételével – nagyrészt cserjék benőtték, ami a levegőből szemlélve különös kanyargós képződményként jelenik meg. A településtől a Rábáig elterülő rész egyébként nem különleges, nagyrészt szántóföldi művelésbe vont alföldiesen sík terület.

A falutól délre körülbelül azonos arányban mezőgazdasági területek (legelők, szántóföldek) és erdők vannak. Egyes területekre jellemző az elaprózottság, keskeny erdősávok és mezőgazdasági művelésű területek váltják egymást. Ez sem erdőművelési, sem mezőgazdasági termelési szempontból nem előnyös. A természeti, gazdaságossági okok mellett a nem túl kedvező talajadottságok miatt is javasoljuk itt a mezőgazdasági területeket erdőtelepítésbe bevonni.

4.2 Országos védelem alatt álló területek

Ostffyasszonyfa közigazgatási területén országos jelentőségű védett természeti terület, ex lege védett láp nem található. A megyei területrendezési terv két kisebb kiterjedésű területet védett természeti terület övezetébe sorol, a Kádárok dűlőben illetve a Dombaljai dűlőben, amelyek egyben régészeti lelőhelyek is. Ezeket a településszerkezeti terven jelöltük. A Rába hullámtere ökológiai szerepe, tájképi jelentősége miatt bizonyos védelemre érdemes, ami a Natura 2000 és a megyei területrendezési terv ökológiai (zöld) folyosó, és tájképvédelmi terület övezete révén biztosított. Egyéb védettségre javasolható természeti értékről a település környezetében nincs tudomásunk.

4.3 Természeti területek, ökológiai hálózat

Természeti területek, azaz természetszerű élőhelyek, természetvédelmi szempontból jelentős, de nem védett területek Ostffyasszonyfa területén a Rába folyó és Lánka-patak völgyéhez kapcsolódva találhatóak.

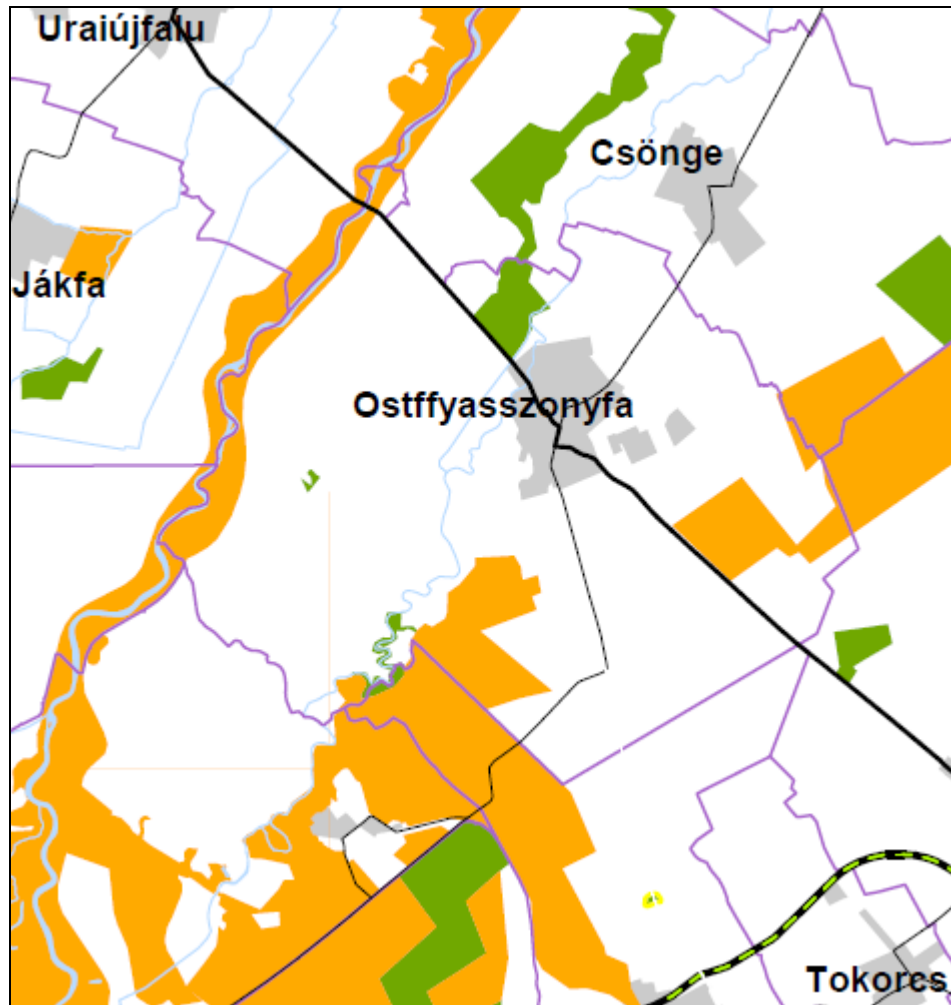
Az ökológiai hálózat a természeti, természet közeli területek, valamint védett természeti területek, és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak egységes elnevezését jelenti. Ezek a területek védett fajok élőhelyei, ökológiai funkcióval rendelkeznek.

Az élőlényeket és közösségeiket veszélyeztető tényezőnek tekinthető minden olyan tevékenység, hatás, mely csökkenti a fajok génállományát, az életközösségek diverzitását, ill. komplexitását. A leginkább veszélyeztető tényezők az élőhely megszűnését, átalakulását illetve beszűkülését okozó hatások. Míg az előbbi kettő általában látványos és a természetvédelmi veszteség könnyen kimutatható, addig az utóbbi negatív hatása csak később, esetleg váratlanul jelentkezik.

A fajok megőrzéséhez nagy egyedszámú, változatos, környezetük változásaihoz lehetőség szerint alkalmazkodni tudó, öfenntartó populációkra van szükség. A genetikai változatosság az élőlények alkalmazkodóképességét, hosszú távú fennmaradását alapvetően meghatározó tényező. Nagy egyedszámú, változatos populáció egyes példányai nagyobb valószínűséggel élnek túl egy betegséget, sérülést, éghajlatváltozást, termőhelyi leromlást stb., mint egy kevés példányból álló, genetikailag egymáshoz hasonló állomány egyedei.

Az ember tevékenysége folytán kialakuló ipari létesítmények, települések, üdülőterületek, "nyomvonalas létesítmények" (utak, vezetékek, árkok), vadvédelmi vagy egyéb kerítések, intenzív művelésű területek stb., nagyon sokszor áthághatatlan akadályt képeznek az élőlények számára.

A fenti káros következmények csökkenthetők, vagy akár teljesen megakadályozhatók, ha az elszigeteltséget ún. ökológiai folyosók segítségével megszüntetjük.

Magterület övezete, ökológiai folyosó övezete, puffer terület övezete
(Vas megyei TrT II/1. sz. melléklet)

JELMAGYARÁZAT

	Magterület övezete
	Ökológiai folyosó övezete
	Puffer terület övezete

- **Magterület övezete** – kis mértékben, a Kádárok dűlő, Reketyéstői dűlő és a Dombaljai dűlő területén érinti;
- **Ökológiai folyosó övezete** – a Rába hullámtere, a Cseri dűlő és a Pannónia-ring környezetében érinti.

Az 1996. évi LIII. a Természet védelméről szóló törvény 53. § (3) bekezdése alapján:

- a) ökológiai (zöld) folyosó a természeti és természetközeli területek között, a biológiai kapcsolatot biztosító vagy ezt elősegítő területek, sávok és mozaikok láncolatát;
- b) ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint védett természeti területek és védő övezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak egységes elnevezését jelent;

Ökológiai folyosók lehetnek sövények, facsoportok, fasorok, rétek, vízfolyások a partjaikat kísérő növényzettel stb. Minél nagyobb ezeknek a változatossága, annál több faj egyedeinek a számára jelentenek használható útvonalat, illetve a vándorlási és szétterjedési lehetőségen kívül állandó vagy ideiglenes élőhelyet. Éppen ezért rendkívül fontos ezen meglévő folyosók megtartása, illetve szükség esetén újak létesítése.

A természetvédelem egyik célja, hogy az egyes védett vagy nem védett természeti területeket minél több ökológiai folyosóval összekötve a természeti területek összefüggő rendszerét, hálózatát hozza létre.

Az ökológiai folyosó övezetére vonatkozó irányelvek:

- (1) Az ökológiai folyosó övezetbe eső területek használata és fejlesztése során törekedni kell a természetkímélő hasznosítási módok kialakítására. Az övezetben az extenzív gazdálkodás kívánatos.
- (2) Az övezetben a kialakult tájhasználat megváltoztatása csak abban az esetben indokolt, ha az a természeti, vagy természetközeli állapot irányába történik.
- (3) Az ökológiai folyosó övezetbe eső mezőgazdasági területeken, általában a beépítést meg nem engedő általános mezőgazdasági területek kialakítása javasolt. Az övezetben birtokközpont, a 10%-ot meg nem haladó beépíthetőséggel, csak legalább 30 hektáros birtoktest felett, s különösen indokolt esetben legyen kialakítható. Birtokközpont területén elsősorban a hagyományos állattartást szolgáló építmények elhelyezése legyen megengedhető.
- (4) Az övezetben az ökológiai folyosók hézagait célszerű pótolni.
- (5) Az övezetben tervezett kertés mezőgazdasági terület ne legyen kialakítható. Az övezet meglévő kertés mezőgazdasági területein a 3000 m²-nél kisebb telek ne legyen beépíthető.
- (6) Az ökológiai folyosó övezetbe eső gazdasági rendeltetésű erdőterületeket javasolt valamilyen más, elsősorban védelmi rendeltetésű erdőbe sorolni.
- (7) Az ökológiai folyosó övezetben új építmény létesítése csak indokolt esetben a természeti értékek, tájképi adottságok károsítása, sérelme nélkül javasolható.
- (8) Az övezetben potenciálisan környezetszennyező vagy veszélyeztető létesítmény kialakítása nem javasolt.

4.4 NATURA 2000 területek

Az EU ökológiai hálózatát képező NATURA 2000 különleges természet-megőrzési terület, Ostffyasszonyfa közigazgatási határain belül két területi részt érint, a Rába környezetét a Rába és Csörnöc völgy (HUON20008) és az ún. Kádárok dülő területét az Ostffyasszonyfa csöngői legelők (HUON20009). Az említett területbe a következő külterületi részek tartoznak helyrajzi számok szerint:

Rába és Csörnöc völgy HUON20008

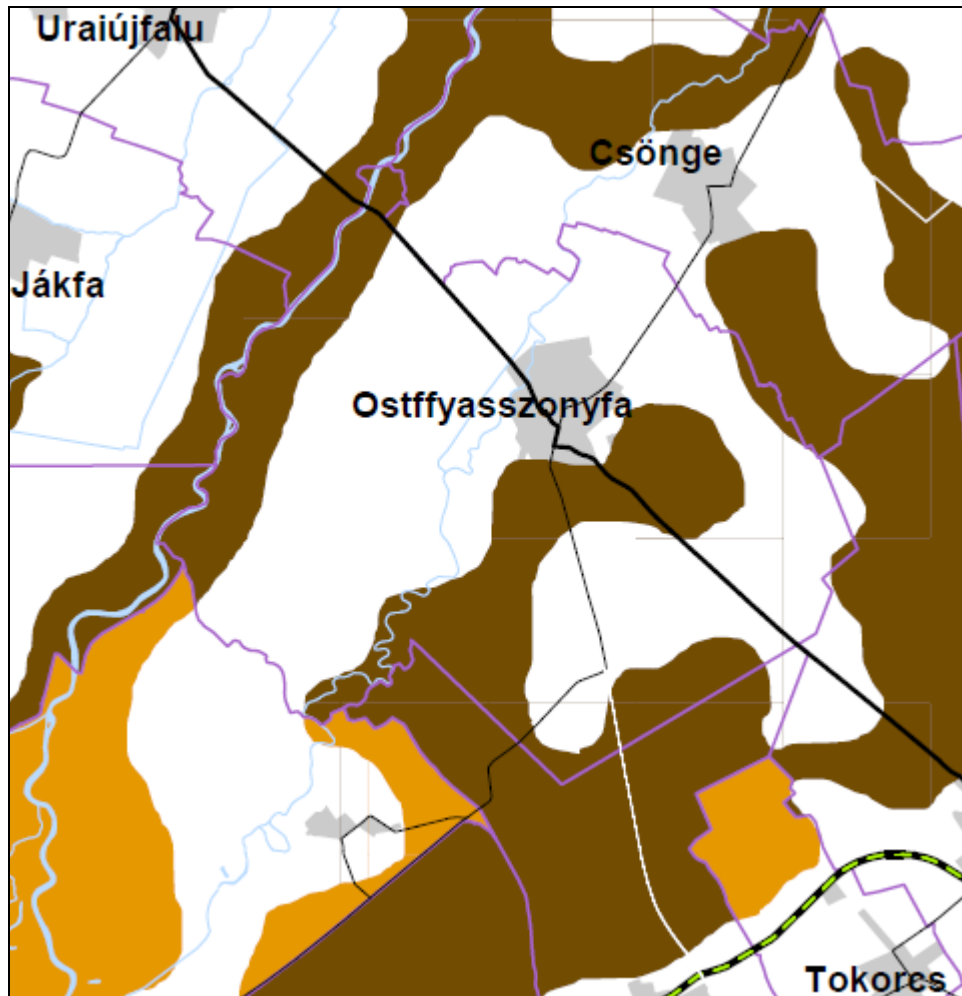
0405, 0407, 0412/10, 0412/11, 0412/2, 0412/5, 0412/9, 0412/7, 0412/8, 0412/9, 0415, 0416/1, 0416/2, 0419/2, 0421/1, 0421/3, 0421/4, 0422/1, 0422/2, 0423/2, 0424/10, 0424/11, 0424/5, 0424/7, 0424/8, 0424/9, 0425/4, 0425/7, 0425/8, 0426/1, 0427/1, 0427/2, 0427/3, 0429/1, 0429/2, 0429/3, 0429/5, 0429/6, 0431, 0432

Ostffyasszonyfa csöngői legelők HUON20009

03/1, 04, 05, 06/1, 06/1, 06/2, 06/2, 06/3, 07, 08/1, 08/3, 08/4, 011/3, 011/4, 012, 013/1, 013/2, 013/4, 013/5, 014, 015/1

4.5 Tájképvédelem

Vas megye területrendezési terve szerint Ostffyasszonyfa térségében **Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetbe tartoznak** – a Rába hullámtere, a Lánka-patak környezete, valamint a külterület déli részén lévő erdőterületek. Ez, a nagyrészt természetközeli állapotban lévő terület az árterekre, patakpartra, illetve legelőre és „cseri” erdőkre jellemző növényzettel. Jellegzetes, a Rába és Lánka közötti alföldies, sík – még, ha a közbeékelődő művelt mezőgazdasági területekkel keskeny sávokra, kisebb foltokra is szabdalt – természetes környezetű táj, ezért megőrizendő. Itt a mezőgazdasági hasznosítás a természetes környezet visszaállítására törekedjen, az építkezéseket kerülni kell.

Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete
(Vas megyei TrT II/4. sz. melléklet)

JELMAGYARÁZAT

- Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete
- Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

- A településtől délre a megyei TrT legutóbbi módosítása során kijelölt térségi jelentőségű tájképvédelmi terület – értelmezhetetlen módon – a község belterületének

egy részét (a temetőt, meglévő és tervezett lakóterületet, kempinget, gazdasági területeket és a meglévő és tervezett mezőgazdasági üzemi területeket - állattartó telepet) is magában foglalja;

- A térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete által érintett területen és szomszédságában lévő szántóföldeken szélerőmű-park létesítésére jogerős építési engedély került kiadásra. A tervezett létesítményekből az első szélerőmű meg is valósult;
- Az kijelölt terület magában foglalja a Pannónia-ring motorverseny-pálya egy részét, illetve az annak környezetében lévő, évek óta engedély alapján folyó külszíni kavicsbányászattal érintett, illetve bányatelekként bejegyzett területeket;
- Az említett területrészeken értékes tájképi elemek nem találhatóak, így az övezeti határok módosítását javasoljuk.
- A javasolt határmódosítással tájképi szempontból értékesebb erdőterületekkel és a Lánka-patak környezetével bővíthet az övezet.

Az Országos Területrendezési terv értelmében:

- (1) A tájképvédelmi terület övezetben a kiemelt térségi és a megyei rendezési tervnek az építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell; ennek érdekében a tájképet jelentősen megváltoztató építmények terveihez külön jogszabályban meghatározott látványtervet kell készíteni.
- (2) Az övezetbe tartozó település helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének a tájképet zavaró építmények és területfelhasználási módok tilalmára, illetve az építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell. A tájképvédelmi terület övezetben a kiemelt térségi és a megyei rendezési tervnek az építmények tájba illesztésére
- (3) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

Az övezetre vonatkozó irányelvek:

- (1) A településrendezési, szabályozási eszközök alkalmazásával is elő kell segíteni a hullámterek eredeti, ill. eredetihez közeli állapotának visszaállítására és a védelem fokozására.
- (2) Erdőterületen csak az erdőgazdálkodást, vadgazdálkodást, turizmust, kutatás-oktatást szolgáló épületek helyezendők el, a természeti értékek sérelme nélkül.
- (3) Az övezet mezőgazdasági területein törekedni kell a művelési ágak kialakult arányainak legkedvezőbb hagyományos tájkaraktert jellemző alakítására, a tájhagyományt képező művelési ágak és módok megtartására, a tájidegen hasznosítási formák kizárására.
- (4) A művelési ág megváltoztatása, ill. más célú területhasználat csak az adottságoknak megfelelő tájhasználat kialakítása, ill. a tájkarakter erősítése, természetes állapot visszaállítása, valamint közmű és közút építése érdekében javasolható.
- (5) Az övezeten belül a településrendezési tervekben kell lehatárolni a kertés mezőgazdasági területeket, ezeken a területeken (volt zártkertek) tájba illeszkedő, hagyományos építészeti megoldásokkal gyümölcs- és szőlőtermesztést, feldolgozást szolgáló épületek helyezhetők el, - telekrendezés során legkisebb teleknagyságként min. 1500 m² ajánlott, új telekalakításkor kívánatos az átlag 3000-6000 m²-es kertgazdasági telekméretek biztosítása.
- (6) Tájképileg érzékeny, beépítési igények által veszélyeztetett városi, városközeli területeken figyelmet kell fordítani arra, hogy a telkek tovább ne aprózódjanak, beépítettségük ne növekedjen és zöldfelületi fedettségük ne csökkenjen.
- (7) A települések beépítésre szánt területe csak a történelmi településszerkezethez igazodva, az utcahálózat szerves folytatásaként növelendő a jelenlegi beépítési terület legfeljebb 20%-áig, - amennyiben ezt a mértéket más korlátozó tényező nem szigorítja.

- (8) A tájban megjelenő település-sziluetet megváltoztató bel-, vagy külterületi magas építmények elhelyezését kerülni kell, a településrendezési tervekben a kialakult településképnek megfelelően meg kell határozni az épületek magassági korlátozását, toronyszerű építmények elhelyezésére az övezeten kívül kell területet kijelölni.
- (9) Új távvezetékek (energia- és hírközlő vezetékek) létesítésekor minden olyan esetben törekedni kell azok terepszint alatti elhelyezésére, ha ez védendő értéket veszélyeztet, vagy más módon zavaró hatású, illetve az ezt elősegítő szabályok megfogalmazására.
- (10) A kiépítendő közlekedési utakat a tájba illesztés követelményei szerint a domborzati és ökológiai adottságokhoz igazodó nyomvonalon javasolt vezetni, az ezt elősegítő szabályok megfogalmazásával.
- (11) Elő kell segíteni a megye területén működő kavicsbányák rekultivációját és az ehhez kapcsolódó táj-rehabilitációs feladatokat elvégzését.

4.6 Mezővédő erdősávok - fasorok létesítése

Célja a település lakóterületére érkező por és egyéb szennyeződések mennyiségének csökkentése, külterületen a defláció mérséklése, a gazdálkodók termémbiztonságának növelése, valamint a zöldhálózati elemek fejlesztése.

Ostffyasszonyfa környezetében az erdőterület 199,5 ha (8,1 %), gyakorlatilag csak az ártéri erdőkre, és néhány erdőmaradványra korlátozódik. Kiterjedésük növelése mind mezőgazdasági, mind ökológiai szempontból szükséges. A program megvalósítása során kiemelt cél kell, legyen a természet-közeli erdőgazdálkodás területi arányának növelése, és a Nemzeti Erdőprogram kapcsolódó feladatainak végrehajtása. A telepítéseknél őshonos, hazai növényfajokat célszerű felhasználni.

A telepítések nem történhetnek a gyepterületek rovására, mivel azok önmagukban már értékes természet-közeli területek. Az erdősítést a mezőgazdasági területek extenzívebb hasznosításával kell megoldani. A mezőgazdasági területek közül az alacsonyabb értékű szántóterületek felhasználásával kell megoldani. Ahol nincs hely és lehetőség erdősáv kialakítására, ökológiailag is működőképes erdő létrehozására, ott is törekedni kell a fás növényzet terjesztésére, különösen a közúti forgalom vagy egyéb zaj- légszennyező forrás által érintett településrészekben. Ennek hagyományos és a tájba is jól illeszkedő módja a fasorok kialakítása, mind kül-, mind belterületen. A települési zöldterületek fejlesztése, parkosítás is hasonlóan kedvező hatású.

A mezővédő erdősávok és fasorok telepítésével illetve rehabilitációjával a biológiai és a tájképi diverzitás növelése mellett jelentősen csökkenthető a külterületeken, elsősorban a szántóföldeken keletkező por mennyisége, a deflációs talajpusztulás mértéke, valamint az út menti hófogó erdősávok telepítése által a hóátfúvások veszélye. Az erdősávok és fasorok adott esetben egy átfogó zöldhálózati rendszer részét is képezhetik.

Az erdő védelmi feladatok ellátását is szolgálja. A bel- és külterületen lévő vagy létesítendő gazdasági, mezőgazdasági épületek köré védelmi célú erdő telepítését javasoljuk.

4.7 Szélerőművek telepítésére alkalmas területek

Ostffyasszonyfa közigazgatási területének keleti, délkeleti részét érintően, 26 szélerőműből álló szélerőmű-park létesítése van folyamatban. Az első torony felállításra került, a többiek folyamatosan tervezik felállítani. A település önkormányzata a telepítéssel előzetesen egyetértett, az építési engedély kiadásra került.

A megyei területrendezési terv adatai szerint Vas megye területén hat kategóriát különböztet meg, a szélerőművek telepítésének és működésének gazdaságossága alapján.

Ostffyasszonyfa közigazgatási területe a közepesnél erősebb, „**4-4,5 m/s - preferálható terület övezetébe**” tartozik, kivéve a Magterület, Ökológiai folyosó és Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetébe sorolt részeket;

A szélerőművek telepítését a természet- és tájvédelmi szempontok figyelembevételével kell megtervezni, így az említett, védett területen belül, illetve azok közelében nem javasolható. Tájéki szempontból szintén nem javasolt a település belterületétől 1000 m-en belül, valamint a belterületől északi irányban (Rába folyó felé eső részen) szélerőmű felállítása. A figyelembe vehető területrészeket a Településszerkezeti terven jelöltük. A már építési engedéllyel rendelkező szélerőművek közül négy torony a tervezett belterületi határtól ugyan kevesebb, mint 1000 m-re van tervezve, de ezek közül a legközelebbi is 850 m-re létesül, ami több a nemzetközi gyakorlatban általában szokásos 800 m-nél. A későbbiekben tervezendő további széltornyoknál az 1000 m-es távolságot meg kell követelni.

4.8 Vízérózióknak kitett területek

A vízfolyások, mint tájképformáló erők is megjelennek a település területén. A Rába hóolvadáskor, csapadékos időszakban jelentős vízhozamú, nagy kiterjedésű vízgyűjtő területtel rendelkezik. Az árvízi tevékenység – tekintettel a folyó jobb partján rendelkezésre álló tekintélyes hullámtérre, nyílt ártérre – a település környezetében jelentős felszínformálást nem okoz.

A vízérózióknak kitett terület a közigazgatási területen a belterületől nyugatra eső területrész, a Rába folyó és Lánka patak között így ezen belül beépítésre szánt területet nem jelöltünk ki.

Az övezetre vonatkozó irányelvek:

- (1) Hosszú távú cél a területen lehullott csapadék mind nagyobb hányadának helyben - térségben - tartása, a településrendezési tervekben olyan területhasználati módok és műszaki megoldások javaslatának beépítése illetve azok alkalmazása, amely csökkenti a lefolyási tényezőt.
- (2) Vízgyűjtőnként olyan komplex vízgazdálkodási tervek készítésére van szükség, amelyek alapján meghatározhatóvá válnak az egyes vízfolyások vízgyűjtő területein szükséges meliorációs, és műszaki beavatkozások.
- (3) A vízérózióknak kitett terület övezetében kiemelt célkitűzés a növényzettel való borítottság megőrzése, illetve növelése.
- (4) A művelési ág változások során az extenzívebb területhasználatokat kell előnybe részesíteni. Ahol ez nem ellentétes a táj és természetvédelem érdekeivel, ott kiemelkedő jelentősége van az erdőtelepítésnek és a folyamatosan gyepvel borított rét, legelőterületek növelésének.
- (5) Az intenzív területhasználatok során kiemelt szerepe van a lejtőre merőleges - a rétegvonalakkal párhuzamos - talajművelésnek, illetve szőlő és gyümölcsös területeken a teraszok kialakításának.
- (6) Az utak nyomvonalevezetésének kialakításánál, illetve az utak műtárgyai paraméterei és műszaki megoldásai meghatározásánál is kiemelt feladat a lehullott csapadék visszatartása, a talajba beszivárogni nem tudó víz elvezetésének késleltetése, ezzel a talajvédelem érdekeinek érvényesítése.

4.9 Tájidegen elemek, tájsebek rehabilitációja

A falutól délre létrehozott Pannónia-ring motorversenypálya jelentős kiterjedése, feltűnő, jellegzetes építményei révén a természetes környezettől idegen megjelenésű, és messziről is látható a tájban. Szükségesnek tartjuk ezért, hogy területen belül a funkciót nem zavaró helyeken minél intenzívebb fásítást valósítsanak meg, továbbá, hogy a területen kívüli erdőfelületek megőrzése, kiegészítése megtörténjen.

A külterületen egy mobiltelefon antennatorony létesült a motorversenypálya bejáratával szemben. Tájképi szempontból nem szerencsés az ilyen tornyok megjelenése, azonban az adott helyen, a tervezett szél erőművek közelében kevésbé zavaró. További hasonló toronyjellegű létesítmények helyett azonban a magas építmények (víztároló, templomtorony) felhasználását javasoljuk a műszaki berendezések elhelyezésére.

A település külterületén, több helyen kisebb-nagyobb területű tájseb keletkezett a bányászati tevékenység következtében. A temető mögötti területen, a 0216/2, 0212/17 és 0208/1 hrsz. ingatlanokat érintően, valamint a közút mellett, a 0120 és 0121/5 hrsz. területen korábban homokos kavics kitermelése folyt. A keletkezett tájseb megszüntetésére a terepet rendezni kell, majd megfelelő vastagságú termőréteggel feltöltve erdőtelepítést kell végezni.

A településtől délre, a Pannónia-ring szomszédságában kavicsbánya üzemel, amely mintegy 100 ha területet érintően bejegyzett bányatelekkel rendelkezik. A bányatelek bejegyzése még a településrendezési és megyei területrendezési terv készítését megelőzően történt. A jelenleg művelés alatt álló területet ugyan erdő övezi, így a látványa csak magasból zavaró, de a tervezett bővítés az erdőterületet is érinti. Szükségesnek tartjuk, hogy az újabb területek igénybevételét megelőzően megfelelő szélességű erdősávot telepítsenek, amely mind a látvány, mind a porszennyezés elleni takarást biztosítja. A kavics kitermelését követően pedig meg kell valósítani a terület rekultivációját tereprendezéssel, termőréteg terítésével és erdő telepítésével. A terület rehabilitációja azért is fontos, mert a meglévő erdő része mind a tájképvédelmi terület övezetének, mind a természeti terület övezetének.

A rekultivációs célú erdőtelepítést úgy kell megvalósítani, hogy a természetes állapot helyreállítása minél inkább bekövetkezhesen.

5. KÖRNYEZETALAKÍTÁS

5.1 Közterületek, zöldterületek

A település belterülete gazdagon ellátott zöldterületekkel. A Március 15. tér, Bajcsy-Zsilinszky E. utca, Kossuth L. utca által határolt területen az idős fák, sok növényzet hangulatossá teszik a falu központját, az intézmények, műemlékek környezetét. A zöldterületeket meg kell tartani, a növényanyagot folyamatosan gondozni és pótolni.

A Petőfi S. utca, Bajcsy-Zsilinszky E. utca által határolt területen (a Lánka-patak egykori medre helyén) koros, nagy fák, mélyedések alakítják a környezetet. A korábbi rendezési terv ezen a területen építési tilalmat jelölt. A területen közpark kialakítása javasolt – esetleg kisebb vízfelülettel – a Károlyi kastély környezetével együtt kezelve.

A Kossuth utca, Hegyalja utca külterület által határolt területen, a telkek végében lévő fás, erdő jellegű terület domborzatilag is kiemelkedik a település területéből. A zöldterület megtartása itt indokolt, ezért a telkeken az építési hely mélységét korlátoztuk.

A Kossuth L. utca és Széchenyi I. u. közötti szintlépcsőnél az építési helyet szintén korlátozni kellett. Az erózióveszély elkerülése érdekében a telkek végében fásítás szükséges.

Az utcákban szinte kivétel nélkül hiányzik a fásítás. A keskenyebb, kiépítetlen utcák esetében ez magyarázható, azonban a széles utcáknál az árnyékhatás, a porszennyezés mérséklése és az esztétikai hatás érdekében legalább egy oldalon, tervezett módon, a közmű- és légvezetékek figyelembe vételével indokolt utcai sorfák telepítése.

A csapadékvíz-elvezetés nyílt árkos, zömmel burkolatlan árkokkal történik, amelyeknek a karbantartása nehézkes, így sem funkciójukat nem tudják megfelelően ellátni, sem esztétikai megjelenésük nem kedvező. Javasoljuk, hogy ahol lehetséges, de főként a központi részen és keskeny utcákban zárt csapadékcsatorna, de legalább sekély burkolt folyóka épüljön ki, amivel a felszín rendezetté tehető, és a karbantartás is könnyebben megoldható. Így kialakíthatók gyepes, vagy virágos vendégszolgálatok, parkolóöblök és utcafásítás is.

A villamos, távközlési, televíziós hálózat légvezetékekkel van megoldva, ami nem esztétikus. Az új utcák létesítésénél földkábeles megoldás szükséges, amit a már meglévő területeken esedékes rekonstrukció során is javasolunk megvalósítani. Így sokkal esztétikusabb utcakép jön létre és utcafásítás is jobb feltételekkel létesíthető.

5.2 Zaj

A település legnagyobb zajforrása a Pannónia Ring időszakos futamai, versenyei. A ring működése során keletkező zajok nem lépik át az megengedett határértékeket, bár kedvezőtlen széljárás esetén zavarja a közelben lakókat. Javasoljuk, hogy a versenypálya falu felőli határán létesített töltéssávot (mesterséges dombot) szükség szerint az üzemeltető magassítsa! A lakóterület felé eső területeken az erdőtelepítést kell szorgalmazni.

A fejlesztési tervek között szerepel, hogy további szélérőműveket telepítenek a településtől délre, a versenypályával szembeni területre. A szélérőműpark telepítéséhez elkészültek a hatástanulmányok, a terület alkalmasnak bizonyult a telepítésre. A működési zajok tapasztalat szerint nem zavarják a lakókat.

5.3 Hulladék

A települési szilárd hulladékot a település határában, Celldömölk felé vezető út mellett található helyi szeméttelen, volt bányagödörben helyezték el. 2003. január 1-től a hulladék elszállítását és lerakását a Müllex Kft. végzi, a hulladék a Körmend melletti harasztifalui regionális lerakóba kerül. A régi szeméttelrakó helyekre felhalmozott hulladékot meg kell vizsgálni, és a környezetre ártalmas anyagokat megfelelő védelemmel rendelkező lerakóhelyre elszállítani. Ezt követően a területet termőfölddel takarva a rekultivációt erdősítéssel javasolunk megvalósítani.

A települési folyékony hulladék elhelyezése háztartásonként egyedileg megoldott. A szippantott szennyvizet a falu belterületétől 1 km-re lévő földmedencékben helyezték el. A

település szennyvízhálózata elkészült, a szennyvízlerakót meg kell szüntetni, termőfölddel fel kell tölteni. A lakóépületeknél az üzembe helyezéssel párhuzamosan a csatornára csatlakozást és a szennyvíztárolók felszámolását (kiszivattyúzás, fertőtlenítés, kavicsal feltöltés) meg kell követelni.

5.4 Vízrendezés

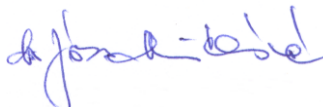
A település belterületén a csapadékvíz elvezetés megoldott, a domborzati viszonyok kedvezőek a csapadékvíz elvezetésére. Külterületen azonban vannak belvízveszélyes területek. Ezek főként a dombok alján, töltés közelében észlelhetők kis foltokban. Itt elsősorban a vízvezető árkok mélyítése, tisztítása, megfelelő tereprendezés adhat megoldást.

5.5 Gazdasági területek

A településnek jelentős bevételei származnak az iparüzési adóból. Kis település ellenére számottevő a vállalkozások száma. A jelen lévő gazdasági szereplők: varrodák, pékség, termelőszövetkezet, benzinkút, technikai sportszolgáltató, kiskereskedők, vendéglátó, szálláshely-szolgáltatók. A vállalkozások nagy része a település belterületén működik, környezetére jelentős zavaró hatást azonban nem fejt ki. Ennek ellenére a meglévő és tervezett gazdasági területeket a lakóterületek felé saját telken belül létesítendő többszintes, vegyes faállományú véderdősávval kell lehatárolni.

A szövetkezeti állattartó telep a belterülettől délkeletre, kb. 250-300 m távolságra létesült. A terület részben véderdő-sávval övezett, azonban annak szélessége és mértéke nem elegendő, kialakítása nem megfelelő, ezért ki kell egészíteni legalább 30 m széles többszintes (különböző koronaszintű fák és cserjék), vegyes állományú (örökzöld és lombhullató) egyedekből álló véderdővé. A lakóterületekhez közelebbi területrészek (épületekben) az állattartást folyamatosan fel kell váltani egyéb, nem zavaró gazdasági tevékenységgel. Újabb állattartó kapacitást létrehozni a lakóterülettől legalább 500 m távolságra lehet, a környezeti hatást minimálisra mérséklő technológiák alkalmazása mellett.

Révay Ferenc sk.
településmérnök

Dr. Józsa Miklósné TK-1 18-0026
okl. kertészmérnök

Portschy Tamás TT1-18-0043
okl. építésmérnök
okl. városépítés-városgazdasági szakmérnök

Forrás:

- Vas megye Területrendezési terve (2010. november) – Pestterv – Urbanitás
- Rábavölgy Folyógazdálkodási terv (2005) – WWF Magyarország, ÉDU-KÖVIZIG, NYUDU-KÖVIZIG
- www.kvvm.hu

Biológiai aktivitásérték változás

hrsz.	terület (ha)	jelenlegi besorolás	biológiai aktivitásé.	tervezett besorolás	biológiai aktivitásé.	változás (+/-)
02/3	4,64	szántó	3,7	gyep	6	+10,67
015/1	1,65	szántó	3,7	gyep	6	+3,80
019/5-9	14,18	szántó	3,7	kert	5	+18,43
019/11-37	15,37	szántó	3,7	kert	5	+19,98
019/39-46	11,37	szántó	3,7	kert	5	+14,78
020/1-22	16,01	szántó	3,7	kert	5	+20,81
020/1-22	4,73	szántó	3,7	gyep	6	+10,88
023	0,37	gyep	6	erdő	9	+1,11
024/1-2, 28-29	8,42	szántó	3,7	kert	5	+10,95
024/5-8	4,29	szántó	3,7	kert	5	+5,58
024/10-14	3,29	szántó	3,7	kert	5	+4,28
024/18	9,50	szántó	3,7	kert	5	+12,35
024/23	21,73	szántó	3,7	kert	5	+28,25
047/10, 067/8-19	18,15	szántó	3,7	gyep	6	+41,75
074/1	8,23	szántó	3,7	Kmü	0,7	-24,69
074/1	3,46	szántó	3,7	erdő	9	+18,34
074/1	3,12	szántó	3,7	véderdő	9	+16,54
086/4, 088/1	2,05	gyep	6	véderdő	9	+6,15
095/1	0,35	gyep	6	véderdő	9	+1,05
097/2	0,78	gyep	6	Gksz	0,4	-4,37
097/9	1,07	gyep	6	Gksz	0,4	-5,99
097/9, /12, /15	1,27	gyep	6	véderdő	9	+3,81
099/2, 099/5	5,85	szántó	3,7	Lf	2,4	-7,61
099/7-19	5,82	szántó	3,7	kert	5	+7,57
099/28-39	6,67	szántó	3,7	kert	5	+8,67
0145	8,83	szántó	3,7	erdő	5	+11,48
0148-0149, 0151	28,12	szántó	3,7	erdő	9	+149,04
0154	5,82	szántó	3,7	erdő	9	+30,85
0163/1-2	4,91	szántó	3,7	erdő	9	+26,02
0165	9,16	szántó	3,7	erdő	9	+48,55
0167/3	1,62	szántó	3,7	erdő	9	+8,75
0180/10	2,69	szántó	3,7	erdő	9	+14,26
0180/17-18	1,75	szántó	3,7	erdő	9	+9,28
0184/14	3,15	szántó	3,7	erdő	9	+16,70
0190/1	1,40	szántó	3,7	véderdő	9	+7,42
0194/2	7,52	szántó	3,7	véderdő	9	+39,86
0196	12,25	szántó	3,7	véderdő	9	+64,93
0193, 0200, 0201, 0202/1, 0204/4-5, 0206/2-5, 0212/1	34,62	erdő	9	kavicsbánya	0,1	-308,12
0208/1	1,00	erdő	9	kavicsbánya	0,1	-8,90
0208/1-2	4,46	gyep	6	kavicsbánya	0,1	-26,31

0208/2	1,37	gyep	6	véderdő	9	+4,11
0212/4-13	34,74	szántó	3,7	kavicsbánya	0,1	-125,06
0212/10-13	13,46	szántó	3,7	erdő	9	+71,34
0212/13-16	9,46	szántó	3,7	TG	0,4	-31,22
0212/13-17	11,92	szántó	3,7	véderdő	9	+63,18
0216/2	1,37	kavicsbánya	0,1	véderdő	9	+12,19
0222/8-12	3,09	szántó	3,7	gyep	6	+7,11
0256/4-7, 0257/1-2	18,15	szántó	3,7	gyep	6	+41,75
0259	3,42	szántó	3,7	gyep	6	+7,87
0260/1, /3	12,07	szántó	3,7	gyep	6	+27,76
0267	5,37	szántó	3,7	gyep	6	+12,35
0299/4-5	12,59	szántó	3,7	gyep	6	+28,96
0321	4,50	szántó	3,7	gyep	6	+10,35
0323/1	5,57	szántó	3,7	gyep	6	+12,81
0422	1,40	szántó	3,7	véderdő	9	+7,42
0424/8-11	11,79	szántó	3,7	gyep	6	+27,12
0426	0,50	gyep	6	véderdő	9	+1,50
0429/3	6,26	szántó	3,7	gyep	6	+14,40
324/3, 326/2	3,86	gyep	6	Ksp	3	-11,58
326/1, 327- 329	1,78	gyep	6	Kp	6	0
381-382	1,23	szántó	3,7	Gksz	0,4	-4,06
567-572	0,85	szántó	3,7	Gksz	0,4	-2,81
599-600, 602, 605-607	0,93	Lf	2,4	Kt	3	+0,56
609/1, 610	0,41	kert	5	Gksz	0,4	-1,89

Biológiai aktivitásérték-mutató változása:

+478,06

A tervezett területfelhasználás alapján a település biológiai aktivitásértékének változása pozitív. Ez azt jelenti, hogy jelentős tartalékkal került megtervezésre a negatív hatással járó (főként bányászat) területfelhasználás ellensúlyozása. Fontos azonban, hogy a területfelhasználási változtatások megvalósítása során a településnek ugyanazon környezetében a pótlás (pl. erdőtelepítés, gyepesítés) párhuzamosan megtörténjen. Nem számoltunk a bányák rekultivációjával, amely további jelentős tartalékot jelent. Megfelelő ütemezéssel, az ásványanyag ütemezett kitermelésével és a kimerült területek erdőtelepítésével a pótlás helyben megoldható.